

PROIECT DIDACTIC

Școala: Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri” Iași

Clasa: a V – a B

Data: 14.03.2016

Profesor: Coșarcă Silvia – Georgeta

Disciplina: Educație muzicală

Unitatea de învățare: Elemente de limbaj muzical. Ritmul.

Subiectul lecției: verificare: *Măsura de 2 timpi (2/4)*

predare: *Măsura de 3 timpi (3/4)*

Tipul de lecție: mixtă

Premise: elevii trebuie să aibă deprinderi de recunoaștere și intonare corectă a duratelor muzicale și a măsurilor studiate

Competențe specifice:

- 1.1 – interpretarea vocală, individuală sau în grup, a unor cântece la unison în aranjamente armonico-polifonice simple
- 1.2 – acompanierea ritmică a cântecelor interpretate
- 2.1 – audierea cu atenție a lucrărilor muzicale, recunoscând elementele de limbaj învățate
- 3.2 – identificarea în lucrările interpretate sau audiate a elementelor de limbaj muzical
- 4.1 – participarea afectivă în cântat

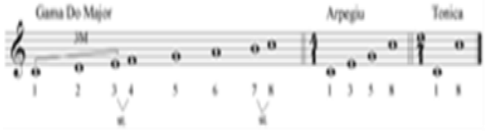
Obiective operaționale:

- O1 – să participe activ la ora de educație muzicală
- O2 – să intoneze corect exercițiile de cultură vocală

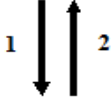
- O3 – să execute corect exercițiile ritmice date, prin bătăi din palme și prin tactare
- O4 – să recunoască și să numească duratele muzicale și măsurile din exercițiile ritmice date
- O5 – să intoneze corect și să participe afectiv la intonarea cântecelor învățate
- O6 – să recunoască auditiv fragmente din lucrări audiate în lecțiile anterioare

Strategii didactice:

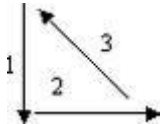
- 1. Metode și procedee:** conversația euristică și examinatorie, explicația, demonstrația, jocul didactic, exercițiul, metoda lucrului cu manualul (și alte materiale), audiția
- 2. Forme de organizare:** frontal, individual și în grup.
- 3. Resurse - material didactic:**
 - manual de Educație muzicală pentru clasa a V-a – autori: Aurelia Simona Ciurumelescu, Avram Florea, Vasile Ilieș, editura Niculescu, 2007, București
 - fișe de lucru
 - CD player, CD-uri, (laptop, videoproiector, boxe)
 - cântece din manualul de educație muzicală: *Cântă* – Alexandru Pașcanu
Foaie verde lămâiță – Dumitru Georgescu Kiriac
 - audiția muzicală: Antonio Vivaldi – *Anotimpurile – Primăvara -partea I - Allegro* (fragment)
Joseph Haydn – *Simfonia nr. 94 – Surpriza - partea a II-a - Andante* (fragment)
Iosif Ivanovici – *Valurile Dunării* (fragment)

Secvențele lecției	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Resurse	Evaluare	Aproximarea bugetului de timp
<p>I. Activități introductive</p> <p>1. Moment organizatoric</p> <p>2. Pregătire a perceptivă</p> <p>Exerciții de cultură vocală</p>	<p>- formula de salut - efectuarea prezenței elevilor - pregătirea materialului didactic</p> <p>- pentru a crea atmosfera necesară orei, profesorul propune elevilor audierea unui scurt fragment muzical, în urma căruia să descrie emoțiile resimțite prin audiție</p> <p>- profesorul solicită elevii pentru efectuarea unor exerciții de încălzire a vocilor, având la bază sunetele gamei Do major</p> 	<p>- pregătirea materialelor pentru oră</p> <p>-elevii ascultă cu atenție, descriind verbal starea transmisă prin intermediul audiției</p> <p>- elevii intonează aceste exerciții, utilizând sunetele gamei învățate anterior (ascendent și descendent, treptat și prin salt)</p>	<p>- caiet de educație muzicală - manual de educație muzicală</p> <p>- explicația - audiția: <i>Antonio Vivaldi – Anotimpurile – Primăvara (partea I)</i></p> <p>- exercițiul</p>	<p>- proba orală - observarea sistematică a elevilor</p> <p>- activitate frontală</p>	<p>5 min.</p>

<p>II. Reactualizarea cunoștințelor dobândite anterior</p>	<p>- profesorul solicită participarea elevilor la realizarea unui scurt joc (rebus), care le va reaminti, de fapt, titlul capitolului început în ora anterioară. (anexa 2)</p> <p>P: Rezolvând acest rebus, ce cuvânt a reieșit pe verticala A-B? P: Să ne reamintim! Ce este măsura?</p> <p>P: Cum se formează măsurile?</p> <p>P: Unde și cum se notează o măsură?</p> <p>P: Ce măsură ați învățat ora trecută? P: Ce este măsura de doi timpi?</p>	<p>- elevii urmăresc cu atenție indicațiile și răspund solicitării profesorului</p> <p>- elevii rezolvă rebusul propus de către profesor; câțiva elevi ies la tablă și completează spațiile libere cu literele ce corespund răspunsului corect.</p> <p>E: Pe verticală apare cuvântul <i>măsuri</i>. E: Măsura este o grupare ritmică de timpi accentuați și neaccentuați care se succed periodic (la intervale de timp egale). E: Măsurile se formează între două accente și se delimitează prin bare de măsură. E: Măsura se notează la începutul unei lucrări muzicale, prin două cifre, așezate una sub alta; cifra de sus indică numărul timpilor, iar cifra de jos arată valoarea unității de timp (pătrimea). E: Ora trecută am învățat despre măsura de doi timpi (2/4). E: Măsura de doi timpi reprezintă o grupare ritmică alcătuită din două unități de timp (două pătrimi), din care prima</p>	<p>- explicația</p> <p>- jocul didactic</p> <p>- conversația</p>	<p>- activitate frontală</p> <p>- proba practică</p> <p>- proba orală</p>	
---	---	--	--	---	--

	<p>P: Cum se tacează această măsură?</p> <p>- profesorul solicită elevilor intonarea cântecului învățat anterior</p>	<p>este accentuată, iar a doua este neaccentuată.</p> <p>- elevii tacează măsura de 2/4, după schema predată în lecția anterioară:</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>- elevii intonează, în colectiv și individual, cântecul învățat, ritmând cântecul prin bătaii din palme (pe pauze)</p> <p>- de asemenea, elevii vor intona cântecul și prin interpretarea “în lanț” (preluarea frazei muzicale de la un elev la altul)</p>	<p>- cântecul <i>Cântă</i> – Al. Pașcanu – manual de educație muzicală pentru clasa a V-a, p. 30</p> <p>- exercițiul</p>	<p>- proba practică</p> <p>- observarea sistematică a elevilor</p>	<p>10 min.</p>
<p>III. Predare – comunicarea noilor cunoștințe</p> <p>1. Moment intuitiv</p>	<p>- profesorul solicită, din nou, atenția elevilor în realizarea unui mic exercițiu</p> <p>P: Eu voi cânta câteva versuri dintr-un cântec, la care vă rog să fiți atenți, pentru a putea răspunde corect întrebărilor ce vor urma (profesorul intonează versurile propuse, cu accente din trei în trei silabe): <i>Un, doi, trei, un, doi, trei,</i> <i>Iată un vals!</i> <i>Un, doi, trei, un, doi, trei,</i></p>	<p>- elevii urmăresc cu atenție profesorul, răspunzând la solicitarea acestuia</p>	<p>- explicația</p> <p>- demonstrația</p>		

	<p><i>Hai deți la dans!</i></p> <p>- profesorul solicită elevilor repetarea versurilor cântate; de asemenea, profesorul scrie la tablă, pe portativ, notele și versurile, solicitând, apoi, un elev care va nota deasupra fiecărei silabe duratele corespunzătoare.</p> <p>- profesorul repetă versurile, insistând asupra accentelor de pe prima dintre cele trei silabe; solicită elevilor să sublinieze silabele care se aud accentuat</p> <p>P: Ce ați observat? Din câte în câte silabe apare accentul? Ce se obține, astfel?</p> <p>P: Dacă grupăm timpii în locul silabelor, câți timpi avem în fiecare grupare ritmică? Unde va fi accentul de fiecare dată?</p>	<p>- elevii intonează versurile, la solicitarea profesorului; un elev iese la tablă și notează deasupra silabelor scrise, valorile de note corespunzătoare.</p> <p>- elevii subliniază, la tablă și în caiete, silabele accentuate</p> <p>E: Accentul apare din trei în trei silabe; astfel, se formează grupuri de câte trei silabe.</p> <p>E: Vom avea câte trei timpi în fiecare grupare ritmică, cu accent pe primul timp.</p>	<p>- exercițiul</p> <p>- conversația euristică</p>	<p>- proba orală</p> <p>- activitate frontală</p>	
2. Anunțarea titlului lecției noi	<p>P: Astăzi veți învăța despre măsura de trei timpi (pătrimi) – $\frac{3}{4}$.</p>	<p>- elevii scriu titlul lecției noi în caiete</p>			
3. Dirijarea învățării	<p>- profesorul explică măsura de trei timpi (3/4)</p> <p>P: Măsura de trei timpi (3/4) este o grupare ritmică alcătuită din trei unități de timp (3 pătrimi), din care, prima este accentuată, iar celelalte două, neaccentuate.</p>	<p>- elevii notează în caiete explicațiile profesorului (definiția măsurii de trei timpi, semnul accentului sub primul din cei trei timpi, notația măsurii)</p>	<p>- caiet de educație muzicală</p> <p>- explicația</p>	<p>-activitate frontală</p>	

	 <p>3/4 = trei pătrimi</p> <p>- profesorul notează accentele sub fiecare timp ce trebuie accentuat, conform definiției, din exemplul folosit anterior</p> <p>P: Măsura de trei timpi se notează tot prin 2 cifre, ca și în cazul celei de 2 timpi (profesorul scrie pe tablă modalitatea de notație).</p> <p>- profesorul arată elevilor și modalitatea de tactare a noii măsuri:</p> <p>- profesorul propune elevilor rezolvarea unui set de exerciții, pentru fixarea noilor cunoștințe</p>	<p>- elevii tacează măsura de trei timpi, după demonstrația profesorului</p> <p>- elevii execută cerințele, la tablă și pe fișele de lucru</p>	<p>- conversația</p> <p>- demonstrația</p> <p>- exercițiul</p> <p>- fișe de lucru (anexa)</p>	<p>- proba orală</p> <p>- proba practică</p>	<p>20 min.</p>
<p>IV. Aplicare</p>	<p>- profesorul anunță elevii despre învățarea unui cântec nou; oferă elevilor câteva date importante despre compozitorul acestui cântec</p> <p>- profesorul intonează cântecul</p>	<p>- elevii ascultă cu atenție cântecul</p> <p>- elevii învață cântecul pe fragmente (câte două rânduri</p>	<p>- cântecul <i>Foaie verde lămâiță</i> – D.G. Kiriac (manual de educație</p>	<p>- observarea sistematică a elevilor</p>	

	<p>integral, solicitând atenția elevilor pentru perceperea melodiei</p> <ul style="list-style-type: none"> - cântecul se poate intona pe grupe de elevi, astfel: <p><i>Grupa 1</i> ritmează timpul accentuat printr-o bătaie ușoară, cu degetul în bancă.</p> <p><i>Grupa 2</i> intonează cântecul.</p> <ul style="list-style-type: none"> - se procedează și la inversarea celor două grupe. <p>- profesorul propune pentru audiție două scurte fragmente din lucrări celebre ale literaturii muzicale universale (unul în metru binar, celălalt în metru ternar)</p>	<p>melodice și refren)</p> <ul style="list-style-type: none"> - elevii intonează cântecul integral, în colectiv, pe grupe și individual - elevii respectă solicitarea profesorului <p>- elevii sesizează diferența dintre cele două tipare metrice</p>	<p>muzicală pentru clasa a V-a, p. 11)</p> <ul style="list-style-type: none"> - conversația - demonstrația - exercițiul <p>- audiția: <i>Joseph Haydn</i> – <i>Simfonia nr. 94 – Surpriza - partea a II-a – Andante (fragment)</i> <i>Iosif Ivanovici</i> – <i>Valurile Dunării (fragment)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - proba practică - proba orală 	<p>13 min.</p>
<p>V. Încheiere și evaluare</p>	<p>P: Pentru ora viitoare veți avea de rezolvat un exercițiu din manual, pagina 11!</p> <p>- profesorul discută cu elevii despre modul în care s-a desfășurat lecția curentă, cu referiri concrete asupra participării active a elevilor la oră, prin notare și apreciere verbală</p>	<ul style="list-style-type: none"> - conversația 	<ul style="list-style-type: none"> - evaluare colectivă și individuală 	<p>2 min.</p>	

FIȘĂ DE LUCRU – clasa a V-a

MĂSURA DE TREI TIMPI

1. Completați portativul de mai jos cu patru măsuri de 3/4, folosind valorile de note și pauzele învățate:

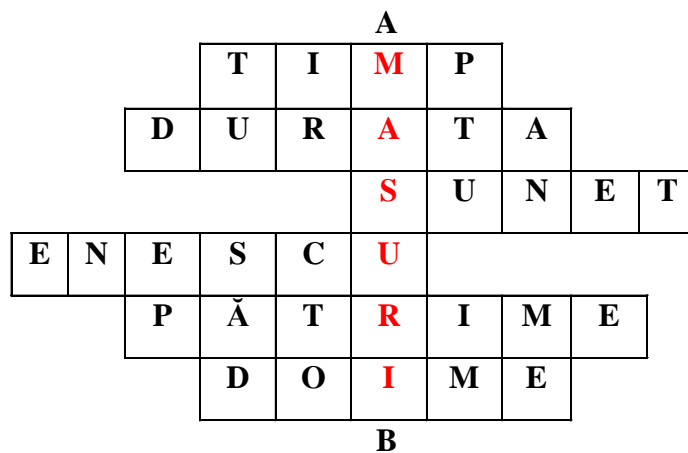

2. Împărțiți exercițiul de mai jos în măsuri de trei timpi, cu ajutorul barei de măsură :

ANEXA 2

REBUS MUZICAL

Definiții:

- 1) Unitatea de măsură a duratei sunetelor.
- 2) Calitatea sunetului de a fi mai lung sau mai scurt.
- 3) Tot ceea ce auzim în natură.
- 4) Cel mai mare compozitor român.
- 5) Durata de 1 timp.
- 6) Durata de 2 timpi.